

STRATEGII DIDACTICE PENTRU MUNCA ÎN GRUP

**Prof. Bran Nicoleta,
CTAM”C.BRANCUSI”**

I.Pregătirea profesională a cadrelor didactice în cadrul cercurilor pedagogice

Reforma învățământului are o cerință a reușitei atitudinea cadrelor didactice față de diferitele dimensiuni ale schimbării.

Unul din obiectivele principale ale învățământului actual este punerea accentului pe elev ca subiect activ al educației.

În spirala strategiilor didactice, un nivel superior îl formează metodele de formare activă, metodele de învățare prin cooperare.

Cadrelor didactice trebuie să aibă o bună pregătire informațională și capacități de punere în practică a celor însușite la cursurile de formare profesională.

Educarea cadrelor didactice în direcția centrării învățământului pe elev, pregătirea profesională a lor, se realizează și prin activități desfășurate în cadrul cercurilor pedagogice.

Urmărind formarea cadrelor didactice și abilitatea lor cu capacități de utilizare în lecții a metodelor active de învățare, a formelor de învățare prin cooperare, colaborare, comunicare, am elaborat următorul proiect :

Tema : ”Munca în grup-abordări teoretic și practice”

Scopul: familiarizarea cadrelor didactice cu metodele active de învățare și dezvoltarea formelor de învățare prin cooperare, colaborare, comunicare.

Grupul țintă: cadrele didactice din cadrul cercurilor unde vor fi susținute activități(lecții).

Finalități: activitățile desfășurate în cadrul cercului pedagogic urmăresc achiziția de informații și dezvoltarea abilităților de aplicare a metodelor de învățare prin cooperare.

Obiective:

O1-să cunoască elemente de pedagogia grupului;

O2-să aplice în cadrul atelierelor de lucru metode de muncă în grup;

O3-să identifice disparități și elemente comune în abordarea comparativă a învățării prin cooperare, prin competiție și prin instruirea individuală;

O4-să propună secvențe didactice în care este valorizată munca în grup;

O5-să realizeze inventarul argumentelor pro/contra pentru munca în grup la nivelul claselor primare;

O6-să se bucure de această întâlnire, să gândească pozitiv.

II.Lecții deschise

Lecțiile deschise își au totuși rostul. Ele sunt ateliere deschise în care se experimentează cele mai interesante propuneri ale didacticii moderne, se încearcă inovații sau se consfințesc reușite.

O lecție deschisă este oricând (și) regizată. Chiar trebuie să fie așa, pentru că se desfășoară pe o anumită temă și această temă trebuie să se regăsească în strategii, mijloace didactice sau chiar în comportamentul elevilor.

Oricum, până la urmă, o lecție deschisă prilejuiește un schimb de experiență veritabil.

III.Învățarea prin cooperare- variantă a muncii în grup

Analizând faptele din jurul nostru, constatăm că, de cele mai multe ori suferim de neputința de a colabora, de a coopera, de a comunica.Ni s-a întâmplat să avem rețineri, ori să simțim un fel de teamă , atunci când dorim să exprimăm opinii proprii.

Numeroase valori ale civilizației au fost create de personalități care au lucrat în grupuri. Au fost posibile realizările pentru că membrii grupurilor au manifestat încredere unii în alții, au înțeles că important nu e să-ți asumi singur merite, ci să colaborezi și să cooperezi, pentru ca efortul comun să aducă beneficii majore colectivității umane.

Principiile pe care se clădește o lecție care exploatează învățarea prin cooperare (variantă a muncii în grup):

- Fiecare grup trebuie să aibă un nume;
- Mărirea grupului depinde de complexitatea sarcinii propuse;
- Se stabilesc clar obiectivele vizate, materiale care vor fi utilizate, pașii fiecărei acțiuni;
- Elevii trebuie învățați să coopereze;
- Dascălul acordă libertate de inițiativă, independență grupului;
- Evaluarea activității grupului se face în funcție de progresul fiecărui elev, prin raportare la obiectivele urmărite, precum și de abilitățile de comunicare înșușite de acesta.

A nega aportul formativ-educativ al muncii în grup înseamnă a refuza dreptul copiilor de a învăța să comunice deschis, de a avea puterea să recunoască atunci când au nevoie de ajutor pentru a-l cere fără rezerve, înseamnă a-i lipsi de capacitatea de a fi toleranți.

Munca în grup favorizează formarea multor trăsături morale pozitive în comportarea elevilor: prietenia, solidaritatea, perseverența, responsabilitatea.

Impactul noilor educații în învățământul românesc

Noua pondere a educației în societatea modernă câștigă mult în importanță.

Calitatea educației presupune, însă, diferențierea educației în funcție de multe repere,înainte de toate, în raport cu interese cognitive, cu nevoi ale societății, cu condiția de competiție.

Performanța educațională cea mai competitivă, astăzi nu este doar să-ți însușești ceea ce este cunoscut, ci să-ți formezi capacitatea de a genera inoarea.

Educația nu poate rezolva singură totalitatea problemelor lumii contemporane, dar nu se poate concepe soluționarea temeinică și durabilă a problemelor actuale fără contribuția sistemelor educative.

În acest context „noile educații” se constituie în module sau discipline de studiu concepute strategic în plan interdisciplinar și reprezintă răspunsuri ale sistemelor educaționale la imperativele lumii contemporane de natură politică, economică, ecologică, demografică, sanitară, etc.

a)Educația ecologică, componentă a „noilor educații” își propune să-l conducă pe elev spre formarea unui punct de vedere mai obiectiv asupra realității, să-l incite la participare, să devină conștient de viitor, de faptul că viața generațiilor viitoare,calitatea ei, depinde într-o mare măsură și opțiunile sale.

Conștientizând obiectivele majore ale educației ecologice, am conceput și realizat cu elevi, un proiect care are ca scop promovarea educației ecoturistice în rândurile elevilor din ciclul primar prin cultivarea respectului și dragostei pentru natură.

În cadrul proiectului elevii au organizat drumeții în împrejurimi prilej cu care au putut cunoaște plantele ocrotite din această zonă, au participat la acțiuni de ecologizare, am contribuit cu desene pentru expozițiile organizate în școală sub genericul: „Zilele toamnei”, „Copilărie fericită”, „Pădurea, aurul verde”.

Activitățile la care micii ecologiști au participat, mi-au întărit convingerea că elevii noștri conștientizează ideea că suntem datori să protejăm natura spre a ne bucura spre un mediu tot mai curat.

b)Educația civică urmărește inițierea copilului, viitorul cetățean cu practicarea unui comportament activ, responsabil, conștient de drepturi și îndatoriri și deschis spre cultură, care va intra în viața socială și profesioanlă în următorii ani.

c)Educația juridică a viitorului cetățean , o altă componentă a „noilor educații”, aduce în prim plan modalități de pregătire a elevilor ca să știe să-și apere drepturile, dar și pentru a ști să le respecte pe a altora. Elevii, tinerii e necesar să fie pregătiți să facă față competiției, concurenței bazată pe cinste și onestitate, să fie conștienți că adevărata libertate nu poate exista decât în limitele unor norme de conviețuire sănătoasă.

Consider că un foarte mic efort este suficient pentru a se face o cotitură în formarea educației juridice a viitorului cetățean. Începuturile pot părea dificile, dar știm că orice început este greu, dar odată pornit, lucrurile încep să meargă.

d)Educația pentru sănătate –o necesitate a învățământului primar.

Importanța sănătății este cunoscută încă din antichitate și transmisă până în zilele noastre prin dictonul : Mens sana in corpore sano.

Sănătatea reprezintă pentru om cea mai mare avere a sa. Numai că, trebuie știut, majoritatea afecțiunilor grave ale omului matur își au rădăcina în starea de sănătate din copilărie a persoanei respective. De aceea, încă de mici, copii trebuie învățați să-și păstreze sănătatea, pe cea fizică și pe cea mentală în egală măsură.

Consider indicat și necesar că educația pentru sănătate să înceapă în prima clasă primară.

Îmbunătățirea achizițiilor citit-scris

„Cititul îl face pe om deplin, vorbirea îl face prompt, iar scrisul îl face exact”(Fr.Bacon)

➤ Rolul școlii în inițierea elevului în învățarea citit-scrisului

Cititul și scrisul sunt instrumente ale lucrului cu cartea, ale muncii intelectuale.

Învățarea cititului și a scrisului la nivelul primelor clase ale școlii, deschide școlarului mic drumul cunoașterii realității prin forme noi ale comunicării, care permit trecerea de la faza comunicării situaționale la cea bazată pe concepte, pe gândirea formală.

În învățarea citit-scrisului un rol important îl are mediul educațional pe care școala îl crează pentru a-l primi pe școlarul mic.

În sala de clasă, copilul trebuie să regăsească zi de zi o atmosferă relaxantă și primitoare care să invite la lectură.

Elevii participă cu interes la activități dacă reușim să evidențiem utilitatea citit-scrisului : citim și scriem pentru a corespunde, pentru a ne informa, pentru a ne reaminti după o anumită perioadă de timp, pentru a realiza un obiect, pentru a scrie o rețetă, pentru a realiza o excursie. Correspondența școlară și jurnalul clasei sunt proiecte atractive pe care le putem iniția din clasa I.

Încă din clasa I trebuie să se dea atenție nu doar greșelilor pe care le fac elevii când citesc, ci și strategiilor folosite de cititor în practică.

Unii dintre elevi, transformă literele în sunete, neglijând semnificația cuvintelor, pentru ei scopul actului citirii este acela de a transforma în sunete semnele grafice date. Alții se folosesc de imagini, de elementele furnizate de context, pentru a ghici cuvintele, fără să țină cont de literele care compun cuvintele. O altă categorie este formată din acei elevi care se bazează pe memoria vizuală, pe recunoașterea aproximativă a indicilor grafice, ceea ce conduce la propunerea unor cuvinte fără să țină seama de context. Există elevi care abordează strategii diferite în citirea unui text, dar care nu le folosesc integrat: într-un fragment descifrează cuvintele, în altul le ghicește sau se folosește de memoria vizuală.

Învățătorul va urmări evidențierea strategiilor folosite de către elevi pentru a identifica noile cuvinte: „Seamănă acest cuvânt cu un alt cuvânt pe care l-ai întâlnit într-un alt text?” dacă elevul va citi greșit un cuvânt, nu vom trece cu ușurință peste acest moment: „Vom scrie alături de cuvântul care trebuie citit, cuvântul citit de elev.” Trebuie arătate diferențele care apar.

În consecință pe lângă o bună teoretizare apare necesitatea folosirii unor metode activ-participative și introducerea unor demersuri didactice și metodice, care să garanteze într-un procent tot mai mare eficiența învățării.

Cititul și scrisul sunt, indiscutabil, achiziții fundamentale de soliditate a acestora depinde succesul în învățarea școlară.

Oricât de chibzuită ar fi acțiunea de învățare, dacă ea nu mobilizează elevul, rămâne inefficientă.

Educația pentru cetățenie democratică din perspectiva Curriculumului formal și nonformal

Scopul: Familiarizarea învățătorilor cu metode active de învățare și dezvoltare a formelor de învățare privind noile educații.

Grupul țintă: Cadrele didactice

Finalități: Activitățile urmăresc achiziția de informații și dezvoltarea abilităților de aplicare a Programului Educația pentru cetățenie democratică.

Obiective:

- O1-dezvoltarea unor resurse/activități cu care copiii se vor identifica și de care se vor bucura;
- O2-încurajarea copiilor să-și povestească experiențele, să facă schimb de idei;
- O3-dezvoltarea încrederii în sine și în ceilalți într-un mediu sigur;
- O4-sprijinirea atitudinilor pozitive;
- O5-exprimarea opiniilor directe ale copiilor;
- O6-manifestarea unor deprinderi, participând activ la realizarea temelor și materialelor propuse.

Programul Educației pentru cetățenie democratică, prin unitatea pe care o are, îi ajută pe copii să-și dezvolte încrederea și stima de sine, să se autocunoască și să descopere activitățile care-i pot ajuta să se familiarizeze cu problemele privind cetățenia democratică, iar pe învățători îi stimulează să asigure un cadru optim, care să ofere copiilor posibilitatea de a-și descoperi adevăratele capacități și sentimente și de a se exprima în mod liber.

Școala este o mică societate. Este societatea elevilor și a învățătorilor, un loc unde se poate practica civismul, un loc unde trebuie să se asigure nu numai un bagaj sporit de cunoștințe, dar și formarea unor mentalități noi, europene.

Educația pentru Cetățenie Democratică tratează învățarea ca:

- Exercițiu democratic cotidian (exercitarea drepturilor, asumarea responsabilităților);
- Dezvoltarea personală asumată;
- Producere și împărtășire de valori;
- Dezvoltare a capacităților de interacțiune dintre individ și lumea înconjurătoare.

Bibliografie: internet.ro